

**KOMISIJA ZA HARTIJE OD VRIJEDNOSTI
REPUBLIKE SRPSKE**

**Izveštaj o radu
za 2021. godinu**

Banja Luka, maj 2022. godine

Adresa:	Banja Luka Vuka Karadžića 6
Telefon(i):	+387 51 218 356 +387 51 218 362 +387 51 212 199
Faks:	+387 51 218 361
e-mail:	kontakt@secrs.gov.ba
Web:	www.secrs.gov.ba

Izvještaj o radu

[www.secrs.gov.ba/Izvjestaji/Izvjestaj o radu 2021.pdf](http://www.secrs.gov.ba/Izvjestaji/Izvjestaj%20o%20radu%202021.pdf)

SADRŽAJ

I	OSNOVNI PODACI O KOMISIJI	4
	1. Osnivanje, pravni status i nadležnosti Komisije.....	4
	2. Imenovanje članova i sastav Komisije	5
	3. Organizaciona struktura Komisije	6
II	STATISTIČKI PODACI O RADU KOMISIJE	7
	1. Sjednice Komisije.....	7
	2. Registri i evidencije Komisije.....	8
III	EMISIJA HARTIJA OD VRIJEDNOSTI.....	9
IV	IZVJEŠTAVANJE I OBJAVLJIVANJE INFORMACIJA OD STRANE EMITENATA HARTIJA OD VRIJEDNOSTI KOJE SU PREDMET JAVNE PRODAJE	11
V	PREUZIMANJE AKCIONARSKIH DRUŠTAVA.....	13
VI	PROMJENA OBLIKA AKCIONARSKOG DRUŠTVA I PROMJENA PRAVNE FORME	14
VII	IZDAVANJE DOZVOLA I SAGLASNOSTI UČESNICIMA NA TRŽIŠTU	15
	1. Izdavanje dozvola i saglasnosti učesnicima na tržištu u skladu sa Zakonom o tržištu hartija od vrijednosti	15
	2. Izdavanje dozvola i saglasnosti učesnicima na tržištu u skladu sa Zakonom o investicionim fondovima	18
	3. Ispiti za sticanje zvanja	23
VIII	RAZVOJ I MEĐUNARODNA SARADNJA.....	23
	1. Normativne aktivnosti	24
	2. Saradnja	25
	2.1. Međunarodna saradnja	25
	2.2. Promocija i edukacija.....	28
IX	NADZOR NAD UČESNICIMA NA TRŽIŠTU HARTIJA OD VRIJEDNOSTI...28	
X	EDUKACIJA	32

I OSNOVNI PODACI O KOMISIJI

1. Osnivanje, pravni status i nadležnosti Komisije

Pravni status Komisije za hartije od vrijednosti Republike Srpske, njene nadležnosti i način rada uređeni su Zakonom o tržištu hartija od vrijednosti¹. Komisija za hartije od vrijednosti je stalno i nezavisno pravno lice osnovano radi uređivanja i kontrole emitovanja i prometa hartija od vrijednosti u Republici Srpskoj.

Sjedište Komisije je u Banjoj Luci, u Ulici Vuka Karadžića broj 6. U skladu sa Zakonom o tržištu hartija od vrijednosti, Komisija je nadležna da:

- a) donosi opšte akte u sprovođenju ovog i drugih zakona, kada je za to ovlašćena zakonom,
- b) prati i proučava stanje i kretanje na tržištu hartija od vrijednosti i o tome obavještava Vladu Republike Srpske i Narodnu skupštinu Republike Srpske,
- v) daje i oduzima dozvole, odobrenja i saglasnosti kada je za to ovlašćena ovim i drugim zakonima,
- g) kontroliše poštivanje pravila uobičajene trgovine i lojalne konkurencije u trgovini hartijama od vrijednosti,
- d) vrši nadzor nad licima kojima daje dozvolu za obavljanje poslova i emitentima hartija od vrijednosti u postupku emisije, te nalaže mjere za otklanjanje utvrđenih nezakonitosti i nepravilnosti,
- đ) vrši nadzor i preduzima potrebne mjere u vezi sa sprečavanjem pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti nad licima kojima daje dozvolu za obavljanje poslova i u okviru svoje nadležnosti saraduje sa drugim nadležnim organima u vezi sa sprovođenjem zakona i drugih propisa kojima se regulišu obaveze sprovođenja mjera sprečavanja pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti,
- e) propisuje, organizuje, preduzima i nadgleda mjere kojima osigurava efikasno funkcionisanje tržišta hartija od vrijednosti i zaštitu interesa investitora,
- ž) utvrđuje pravila trgovanja hartijama od vrijednosti,
- z) obustavlja emisiju i trgovanje pojedinim hartijama od vrijednosti i preduzima druge mjere u slučaju kada procijeni da su tim aktivnostima ugroženi interesi investitora i javnosti ili one nisu u skladu sa zakonom i drugim propisima,
- i) propisuje opšte i posebne uslove poslovanja koje moraju ispunjavati pravna lica kojima Komisija daje dozvolu za obavljanje poslova ili djelatnosti,
- j) propisuje obavezan sadržaj informacija koje moraju biti objavljene od strane emitenata hartija od vrijednosti javnom ponudom,
- k) propisuje obavezni sadržaj informacija koje se dostavljaju Komisiji ili javno objavljuju učesnici koji učestvuju u trgovanju hartijama od vrijednosti,
- l) podnosi nadležnom organu prijavu protiv pravnih i fizičkih lica, za koje u postupku nadzora utvrdi postojanje osnova sumnje o počinjenom krivičnom djelu ili prekršaju,
- lj) sprovodi prethodne radnje u slučaju povrede zakonskih odredaba i drugih propisa,
- m) daje informacije i širi znanja o djelovanju tržišta hartija od vrijednosti,
- n) saraduje sa srodnim organizacijama u inostranstvu,
- nj) vodi knjige i registre u skladu sa odredbama ovog i drugih zakona,
- o) propisuje visinu naknada za obavljanje poslova iz svoje nadležnosti,
- p) pokreće inicijativu za donošenje zakona i drugih propisa iz područja emitovanja hartija od vrijednosti i trgovanja hartijama od vrijednosti, daje prijedloge za izmjene zakona i drugih propisa iz ovog područja, učestvuje u pripremanju drugih zakona i

¹ „Službeni glasnik Republike Srpske“ br. 92/06, 34/09, 30/12, 59/13, 108/13, 4/17 i 63/21.

- propisa koji su od interesa za učesnike tržišta hartija od vrijednosti, informiše javnost o načelima na kojima djeluje tržište hartija od vrijednosti,
- r) daje mišljenja u vezi sa sprovođenjem propisa koji sadrže ovlašćenja Komisije, a na zahtjev stranaka u postupku ili lica koje dokažu svoj pravni interes i
  - s) preduzima ostale mjere i obavlja druge poslove u skladu sa zakonskim ovlašćenjima.

Način rada, odlučivanje i organizacija Komisije bliže se uređuju Statutom i Poslovníkom o radu Komisije.

2. Imenovanje članova i sastav Komisije

Komisiju čine predsjednik, zamjenik predsjednika i tri člana, koje na prijedlog predsjednika Republike Srpske, a uz njihovu prethodnu pismenu saglasnost, imenuje Narodna Skupština Republike Srpske.

Mandat članova Komisije traje pet godina, s tim da isto lice može više puta biti imenovano u sastav Komisije. Za člana Komisije može biti imenovano lice koje ima visoku stručnu spremu ekonomskog ili pravnog smjera, pet godina radnog staža u toj spremi u oblasti tržišta kapitala, odgovarajuće stručno znanje i lična svojstva koja ga čine dostojnim za obavljanje ove funkcije.

Imajući u vidu ovlašćenja i odgovornosti Komisije, kao i potrebu očuvanja integriteta svih lica zaposlenih u Komisiji, Zakonom o tržištu hartija od vrijednosti je regulisano da predsjednik, zamjenik predsjednika i članovi Komisije ne mogu:

- a) biti u međusobnom srodstvu ili braku,
- b) biti lica koja su kažnjavana za djela koja su nespojiva sa radom u Komisiji,
- v) obavljati dužnost u političkoj stranci i učestvovati u političkim aktivnostima koje su nespojive sa radom u Komisiji,
- g) posjedovati, direktno ili indirektno, udio ili akcije u kapitalu pravnih lica, kojima Komisija daje dozvolu za obavljanje poslova,
- d) biti članovi organa pravnih lica kojima Komisija daje dozvolu za obavljanje poslova ili djelatnosti, kao ni emitenata hartija od vrijednosti,
- đ) obavljati djelatnost ili provoditi aktivnosti koje su u suprotnosti sa načelima zaštite investitora ili samostalnosti rada Komisije.

Navedena ograničenja primjenjuju se i na zaposlene u Komisiji.

Pored toga, posebnim etičkim pravilima detaljno su uređene sve obaveze, ograničenja i odgovornosti članova i zaposlenih u Komisiji, a s ciljem postizanja što većeg stepena povjerenja u tržište hartija od vrijednosti.

3. Organizaciona struktura Komisije

Sa stanovišta organizacione strukture, Komisiju čine četiri sektora i Sekretarijat.

Slika 1. Organizaciona struktura Komisije

U okviru organizacionih cjelina Komisije, obavljaju se slijedeći poslovi:

- priprema nacрта i prijedloga propisa koje donosi Komisija,
- priprema prijedloga mišljenja i stavova Komisije,
- obrada zahtjeva za davanje odobrenja i dozvola ovlaštenim učesnicima i emitentima,
- praćenje izvršenja rješenja,
- vođenje odgovarajućih registara,
- praćenje objavljivanja finansijskih i drugih poslovnih informacija emitenata i ovlašćenih učesnika,
- kontrola izvršavanja obaveza i poslovanja ovlašćenih učesnika,
- davanje saglasnosti na akte ovlašćenih učesnika i
- prikupljanje informacija i izrada izvještaja o stanju i problematici iz svoje oblasti.

Sekretarijat kao poseban organizacioni dio obavlja poslove koji su od zajedničkog interesa za Komisiju u cjelini i čijim se vršenjem obezbjeđuje nesmetan, efikasan i usklađen rad svih organizacionih dijelova, kao i stručno-operativne poslove pravne i ekonomske prirode, finansijsko-materijalne poslove, informatičke, dokumentacione, statističko-evidencione, kancelarijske, birotehničke i poslove tekućeg i investicionog održavanja i obezbjeđivanja drugih uslova rada.

II STATISTIČKI PODACI O RADU KOMISIJE

1. Sjednice Komisije

Opis	Broj
1. Održane sjednice	47
2. Doneseni akti:	
a) Predsjednik	7
b) Sekretarijat	52
v) Emisija hartija od vrijednosti	92
v) Razvoj i međunarodna saradnja	8
g) Izdavanje dozvola i saglasnosti učesnicima na tržištu	85
d) Nadzor	50

Tabela 1. Pregled održanih sjednica Komisije u 2021. godini po tačkama dnevnog reda

OPIS	Broj
1. Pravilnici	18
2. Odluke	6
3. Rješenja	113
a) Sektor za emisiju hartija od vrijednosti	45
b) Sektor za izdavanje dozvola i saglasnosti učesnicima na tržištu	67
v) Sektor za nadzor	1
4. Zaključci	3
5. Dopisi	14
6. Zapisnici	47
7. Informacije	16
8. Izvještaji	18
9. Zahtjevi	3
10. Interni akti	2
11. Ostalo	11
12. Odgovori na zahtjev	4
13. Odgovori na upit	25
14. Odgovori na tužbe	4
15. Odgovori na reviziju	1
16. Analize	2
17. Uputstva	4
18. Obavještenja	1
19. Žalbe	2
UKUPNO	294

Tabela 2. Struktura i broj donesenih akata u 2021. godini iz nadležnosti Komisije

Iz prikazanih tabela vidljivo je da je u toku 2021. godine održano 47 sjednica na kojima je doneseno 294 akta. Takođe je važno istaknuti i broj donesenih rješenja, njih 113, što ukazuje na visok stepen aktivnosti Komisije o pitanju rješavanja pojedinačnih slučajeva iz oblasti izdavanja dozvola i saglasnosti učesnicima na tržištu, emisije hartija od vrijednosti i nadzora.

2. Registri i evidencije Komisije

Komisija vodi odgovarajuće registre učesnika na tržištu, i to:

1. Registar emitenata,
2. Registar kvalifikovanih investitora,
3. Registar investicionih fondova i društava za upravljanje,
4. Registar ovlašćenih učesnika, odnosno berzanskih posrednika, kastodi banaka, brokera, investicionih savjetnika i investicionih menadžera.

Upisi u registre vrše se na osnovu riješenih zahtjeva, kao i obavještenja koja su učesnici obavezni da blagovremeno dostavljaju Komisiji.

Naziv registra	Broj upisa	
	2021.	2001 - 2021.
Upis u Registar emitenata	10	1.046
Upis promjena podataka u Registru emitenata	183	2.865
Broj brisanih emitenata iz Registra emitenata	30	431
Registar društava za upravljanje investicionim fondovima	1	38
Registar investicionih fondova	-	65
Registar pravnih lica ovlašćenih za poslovanje sa hartijama od vrijednosti	1	56
Registar izdatih uvjerenja o položenom stručnom ispitu za sticanje zvanja broker	2	195
Registar izdatih uvjerenja o položenom stručnom ispitu za sticanje zvanja investicioni savjetnik	-	7
Registar izdatih uvjerenja o položenom stručnom ispitu za sticanje zvanja investicioni menadžer	1	229
Registar izdatih dozvola za obavljanje poslova brokera	2	237
Registar izdatih dozvola za obavljanje poslova investicionog savjetnika	-	21
Registar izdatih dozvola za obavljanje poslova investicionog menadžera	5	290

Tabela 3. Pregled registara Komisije u 2021. godini i periodu 2001 - 2021. godine

Na osnovu podataka iz prethodne tabele vidljivo je da u 2021. godini bio upis deset emitenata, dok je 30 emitenata brisano iz registra emitenata.

Od početka rada Komisije, do posljednjeg dana izvještajnog perioda upisano je ukupno 1.046 emitenta, te je izvršeno 2.865 promjene podataka, te 431 postupak brisanja emitenata iz registra emitenata.

Znatan broj emitenata, koji su nakon privatizacije upisani u registar emitenata, je brisan iz registra emitenata i posljedično delistiran sa trgovanja na Banjalučkoj berzi, zbog okončanja postupka stečaja likvidacijom, po osnovu statusnih promjena, te promjene pravne forme nakon istiskivanja manjinskih akcionara.

Godina	Broj upisanih emitenata	Broj promjena podataka	Broj brisanih emitenata
2016.	4	121	40
2017.	3	100	31
2018.	5	130	26
2019.	7	93	23
2020.	7	91	16
2021.	10	183	30
Ukupno	36	718	166

Tabela 4. Usporedni pregled evidencija podataka u registru emitenata u periodu od 2016. do 31.12.2021. godine

III EMISIJA HARTIJA OD VRIJEDNOSTI

Postupak emisije podrazumijeva skup radnji koje emitent preduzima u svrhu prikupljanja sredstava prodajom hartija od vrijednosti prvim imalcima, uz obavezu da svakom od njih omogući ostvarivanje prava iz hartije od vrijednosti koju emituje.

Prema odredbama Zakona o tržištu hartija od vrijednosti i Pravilnika o uslovima i postupku emisije hartija od vrijednosti², emisija hartija od vrijednosti može se izvršiti:

- 1) **javnom ponudom**, u kojoj se upis i uplata hartija od vrijednosti vrši na osnovu javnog poziva neodređenom broju lica, pri čemu postoji obaveza emitenta da objavi prospekt, te
- 2) **bez obaveze objavljivanja prospekta**, pri čemu postoji obaveza emitenta da obavijesti Komisiju o donesenoj odluci o emisiji, te podnese prijavu za upis emisije u Registru emitenata, a u emisiji učestvuje ograničen broj investitora.

U slučaju da se postupak emisije odvija javnom ponudom, emitent podnosi Komisiji zahtjev za odobrenje prospekta. U postupku odobravanja ovih zahtjeva Komisija cijeni, uz potpunost i urednost podnesene dokumentacije i elemente sadržane u odluci o emisiji sa aspekta ravnopravnosti akcionara i zaštite njihovih prava u pogledu informisanosti.

Emisija bez obaveze objavljivanja prospekta, podrazumijeva:

- a) ponudu koja je upućena samo kvalifikovanim investitorima,
- b) ponudu koja je upućena fizičkim ili pravnim licima u Bosni i Hercegovini čiji broj ne može biti veći od deset, a koji nisu kvalifikovani investitori,
- v) ponudu koja je upućena investitorima koji će za upisane hartije od vrijednosti uplatiti iznos od najmanje 100.000 KM po investitoru za svaku pojedinačnu ponudu,
- g) ponudu hartija od vrijednosti čija pojedinačna nominalna vrijednost iznosi najmanje 100.000 KM,
- d) ponudu sa ukupnom vrijednosti za hartije od vrijednosti koja je manja od 1.000.000 KM, pri čemu se ovaj iznos računa tokom perioda od godinu dana,
- đ) instrumenata tržišta novca,
- e) ponudu akcija koje se emituju u zamjenu za već emitovane akcije iste klase ukoliko emisija takvih novih akcija ne podrazumijeva povećanje osnovnog kapitala društva,
- ž) hartije od vrijednosti koje se nude, dodjeljuju ili će biti dodijeljene u postupku statusnih promjena društava, pod uslovom da za te hartije od vrijednosti postoji dokument sa podacima koje Komisija smatra ekvivalentnim podacima iz prospekta, uzimajući u obzir odredbe zakona kojim se uređuje poslovanje privrednih društava,
- z) akcije koje se nude, dodjeljuju ili će biti dodijeljene bez naknade postojećim akcionarima ili kao dividende isplaćene u vidu akcija iste klase, kao i akcije u vezi sa kojima su dividende isplaćene, pod uslovom da postoji dokument sa podacima o broju i pravima iz akcija, kao i razlozima i detaljima u vezi sa ponudom,
- i) hartije od vrijednosti koje nudi ili će ponuditi emitent čije su hartije od vrijednosti uključene na berzu, odnosno drugo uređeno javno tržište ili društvo koje je povezano sa emitentom, a koje nudi ili će ponuditi sadašnjim ili bivšim članovima uprave ili zaposlenima, pod uslovom da postoji dokument sa podacima o broju i prirodi hartija od vrijednosti, kao i razlozima i detaljima koji se odnose na ponudu.

Kod ove vrste emisije emitent je obavezan da, u određenom roku (sedam dana od dana donošenja odluke) obavijesti Komisiju o donesenoj odluci o emisiji, te dostavi odluku i druge priloge.

---

² Službeni glasnik Republike Srpske, broj 99/21.

Emitent koji je emitovao vlasničke hartije od vrijednosti u skladu sa t. a) do d) dužan je da, najkasnije u roku od jedne godine od upisa tih hartija od vrijednosti u Registar emitenata kod Komisije, objavi prospekt.

Emitent koji je emitovao dužničke hartije od vrijednosti u skladu sa t. a) do d) može da ih uvrsti na berzu ili drugo uređeno javno tržište samo pod uslovom da za tu vrstu i klasu hartija od vrijednosti objavi prospekt ili da ih uvrsti na poseban tržišni segment berze ili drugog uređenog javnog tržišta bez obaveze objavljivanja prospekta, pod uslovom da takvom tržišnom segmentu pristup za trgovanje imaju samo kvalifikovani investitori u smislu odredaba ovog zakona.

U ovom postupku Komisija cijeni da li su odluke donesene na način i po postupku utvrđenom Zakonom i drugim propisima, a svojim aktom potvrđuje izvršenje obaveze emitenta da dostavi obavještenje za ovakvu emisiju, te evidentira podatke o emisiji u Registru emitenata.

Vrsta emisije		Broj emisija	Ukupan obim emisija (KM)
I Emisije javnom ponudom		12	92.300.000
II Emisija bez obaveze objave prospekta:		15	58.792.534
1.	Ponuda za kvalifikovane investitore	2	13.600.000
2.	Ponuda za investitore koji će uplatiti najmanje 100.000 KM	1	2.000.000
3.	Statusna promjena – podjela društva uz osnivanje	5	5.137.598
4.	Spajanje akcija	2	4.625.969
5.	Pretvaranje rezervi i neraspoređene dobiti u osnovni kapital	1	430.000
6.	Smanjenje kapitala	4	32.998.967
Ukupno		27	151.092.534

Tabela 5. Zbirni pregled emisija hartija od vrijednosti po vrsti u 2021. Godini

R. br.	Emitenti	Redni broj emisije i vrsta emitovane hartije	Obim emisije (KM)	Uplaćeno (KM)
JAVNE PONUDE				
1.	Vodovod, Komunalno preduzeće za proizvodnju i distribuciju vode a.d. Kozarska Dubica	1 (obveznice)	1.700.000	1.700.000
2.	Univerzitet za poslovni inženjering i menadžment Banja Luka	2 (obveznice)	3.000.000	3.000.000
3.	Nova banka a.d. Banja Luka	24 (akcije)	20.000.000	10.000.000
4.	Akcionarsko društvo za osiguranje Osiguranje Aura Banja Luka	1 (obveznice)	9.000.000	6.750.000
5.	Opština Srbac	4 (obveznice)	1.200.000	1.200.000
6.	Mikrokreditno društvo "PRO FIN" d.o.o. Istočno Sarajevo	1 (obveznice)	1.600.000	1.600.014,76
7.	Atlantik bb d.o.o.	2 (obveznice)	4.500.000	4.500.000
8.	Mješoviti holding Elektroprivreda Republike Srpske – Zavisno preduzeće Elektrokrajina a.d. Banja Luka	1 (obveznice)	40.000.000	27.436.000
9.	Mikrokreditno društvo Privrednik d.o.o. Bijeljina	1 (obveznice)	1.500.000	1.500.000
10.	Mikrokreditno društvo Credis a.d. Banja Luka	7 (obveznice)	2.000.000	2.000.000
11.	Mikrokreditno društvo "PRO FIN" d.o.o. Istočno Sarajevo	2 (obveznice)	1.800.000	1.800.000
12.	„Interliignum“ d.o.o. Teslić	1 (obveznice)	6.000.000	6.000.000

EMISIJE BEZ OBAVEZE OBJAVLJIVANJA PROSPEKTA					
Ponuda za kvalifikovane investitore					
13.	Fond za razvoj i zapošljavanje Republike Srpske a.d. Banja Luka	1 (obveznice)	12.500.000	12.500.000	
14.	PKRS – Područna privredna komora Banja Luka	2 (obveznice)	1.100.000	1.100.000	
Ponuda za investitore koji će uplatiti najmanje 100.000 KM					
15.	Naša banka a.d. Bijeljina	20 (akcije)	2.000.000	2.000.000	
Statusna promjena – podjela uz osnivanje otvorenog akcionarskog društva Malpreh a.d. Banja Luka					
16.	MCD company a.d. Banja Luka	1 (akcije)	1.877.582		-
17.	Zlatel a.d. Banja Luka	1 (akcije)	885.309		-
18.	Monaliza a.d. Banja Luka	1 (akcije)	1.333.732		-
19.	Atlantis a.d. Banja Luka	1 (akcije)	946.545		-
20.	SBL invest a.d. Banja Luka	1 (akcije)	1.924.452		-
Spajanje akcija					
21.	Piko a.d. Prnjavor	2 (akcije)	4.625.561		-
22.	Sana – Elvis a.d. Svodna, Novi Grad	2 (akcije)	407.515		-
Pretvaranje rezervi i neraspoređene dobiti u osnovni kapital					
23.	Akcionarsko društvo za osiguranje "Drina osiguranje" Milići	9 (akcije)	430.000		-
Smanjenje kapitala					
R. br.	Naziv emitenta	Redni broj emisije	Obim emisije	Osnovni kapital prije smanj.	Iznos smanjenja kapitala
24.	Građevinsko preduzeće Gradip a.d. Prnjavor	2 (akcije)	3.436.673	3.448.947	12.274
25.	Hemijska industrija Destilacija a.d. Teslić	3 (akcije)	20.129.424	23.228.364	3.098.940
26.	Distributivni centar a.d. Bijeljina	3 (akcije)	918.257	1.686.146	767.889
27.	Promtes a.d. Teslić	2 (akcije)	8.514.613	9.679.203	1.164.590

Tabela 6. Analitički pregled pojedinačnih emisija hartija od vrijednosti po vrsti u 2021. godini (u KM)

IV IZVJEŠTAVANJE I OBJAVLJIVANJE INFORMACIJA OD STRANE EMITENATA HARTIJA OD VRIJEDNOSTI KOJE SU PREDMET JAVNE PRODAJE

Pravilnikom o izvještavanju i objavljivanju informacija od strane emitenata hartija od vrijednosti koje su predmet javne prodaje³, detaljno je regulisan način izvršavanja obaveza akcionarskih društava i emitenata čije su hartije od vrijednosti predmet javne ponude.

Emitenti, čije su hartije od vrijednosti uvrštene na službeno berzansko tržište, prema članu 284. Zakona o tržištu hartija od vrijednosti, obavezni su da objavljuju:

- godišnje (uključujući i konsolidovane), polugodišnje i tromjesečne finansijske izvještaje,
- revizorske izvještaje,
- izvještaje o značajnim događajima i radnjama koje utiču na poslovanje emitenta,
- poseban izvještaj revizora u skladu sa zahtjevima Komisije,

dok su emitenti, čijim se hartijama od vrijednosti trguje na slobodnom tržištu, prema članu 285. Zakona, obavezni da objavljuju:

³ „Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 60/12, 111/12, 50/14, 103/20 i 99/21.

- a) godišnje finansijske izvještaje,
- b) revizorske izvještaje ako su dužni da vrše reviziju u skladu sa propisima Komisije i
- v) izvještaje o značajnim događajima i radnjama koje utiču na poslovanje emitenta.

Emitentima je omogućeno da finansijske, revizorske i izvještaje o značajnim događajima dostavljaju elektronskim sredstvima komunikacije. Navedene izvještaje Banjalučka berza besplatno objavljuje u okviru informacionog portala institucija tržišta kapitala (Komisije za hartije od vrijednosti, Banjalučke berze i Centralnog registra hartija od vrijednosti).

Stavom 2. člana 26. Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske⁴ omogućen je besplatan uvid u osnovne podatke iz preuzetih finansijskih izvještaja na internet stranici Agencije za posredničke, informatičke i finansijske usluge (APIF).

Veći dio preostalih obaveza za emitenta, realizuju i same institucije tržišta kapitala u ime emitenata, pa se većina navedenih izvještaja i podataka u tim izvještajima preuzimaju iz Registra emitenata hartija od vrijednosti koji vodi Komisija (opšti podaci o emitentima, podaci o upravi i odborima, podaci o povezanim pravnim licima i podaci o emisiji hartija od vrijednosti, različite vrste rješenja itd.) i Centralnog registra hartija od vrijednosti (podaci o vlasnicima i vlasničkoj strukturi). Na ovaj način, tržištu je omogućena veća efikasnost pri disperziji informacija, koje su jednostavno i besplatno dostupne svim zainteresovanim stranama, praktično bez troškova za emitente.

Dio navedenih informacija, koje su predmet javne objave, poput onih iz finansijskih izvještaja i prometu emitovanih hartija na Banjalučkoj berzi su raspoložive i na engleskom jeziku.

U 2021. godini Banjalučka berza je samostalno i prema zahtjevima emitenata objavila 1.428 korporativnih novosti, uglavnom saziva za skupštinu akcionara, prijedloga odluka i odluka skupštine akcionara, obavještenja o sticanju akcija, javnih ponuda za preuzimanje, mišljenja o ponudi za preuzimanje i drugih značajnih događaja. Dio tih informacija preuziman je iz dnevnih novina, dok su ostale informacije dobijene od emitenata. Ukupan broj objava na portalu Banjalučke berze u 2021. godini je iznosio 2.562, odnosno u prosjeku svaki radni dan objavljivano je oko 10 objava. U navedene objave nisu uključene kursne liste, statistički i drugi izvještaji Banjalučke berze u vezi sa trgovanjem.

U 2021. godini objavljeno je 252 izvještaja revizora o finansijskim izvještajima (uključujući i one koji nisu za 2020. godinu), 29 nerevidiranih godišnjih finansijskih izvještaja za 2020. godinu emitenata listiranih na službenom berzanskom tržištu, te 180 nerevidiranih finansijskih izvještaja za 2020. godinu za emitente čije su akcije uvrštene na slobodno tržište, 1 finansijska izvještaja za 2020. godinu i 11 mjesečnih izvještaja (preuzetih od depozitara) zatvorenih investicionih fondova.

Iako se može konstatovati da informacioni portal tržišta kapitala u Republici Srpskoj raspolaže sa znatnim brojem nominalno relevantnih informacija o emitentima i dalje postoji potreba da privredni subjekti koji su na tržište kapitala dospjeli posredstvom privatizacionih procesa ostvare veći kredibilitet sa stanovišta poštovanja standarda pri upravljanju akcionarskim društvima. Naime, legitimitet njihovog pojavljivanja na tržištu hartija od vrijednosti sa zahtjevom za prikupljanje novčanih sredstava prodajom hartija od vrijednosti zavisi od mogućnosti investitora da dobiju relevantne informacije, ali i efikasnu zaštitu sopstvenih interesa.

---

⁴ „Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 94/15 i 78/20.

V PREUZIMANJE AKCIONARSKIH DRUŠTAVA

Postupak preuzimanja otvorenih akcionarskih društava obavlja se u skladu sa Zakonom o preuzimanju akcionarskih društava⁵, čije odredbe omogućavaju manjinskim, ali i drugim akcionarima da, u postupku preuzimanja društva po unaprijed utvrđenim uslovima prodaju akcije emitenata u kojima nemaju znatnijeg uticaja na upravljanje, ili drugih interesa. Važnost ovog zakona na nelikvidnim tržištima, poput našeg, ima poseban značaj, s obzirom da je broj zainteresovanih investitora za pojedine emitente relativno mali.

Otvorena akcionarska društva (uz jedan izuzetak) su sadašnji pravni status stekla u procesu privatizacije. Relativno velika disperzija vlasništva, uzrokovana masovnom vaučerskom privatizacijom, čak i u malim preduzećima (posmatrano sa aspekta veličine kapitala) imala je za posljedicu veći broj preuzimanja u ranijim izvještajnim periodima. Ipak, tokom posljednjih godina primjetan je očekivani trend smanjenja ovih postupaka, jer je konsolidacija vlasništva u najvećem broju emitenata, uglavnom, završena, a postupci preuzimanja se obavljaju kako bi se prešao „prag“ od 90%, što omogućava provođenje postupka prenosa akcija manjinskih akcionara (prema članu 431. stav 1. Zakona o privrednim društvima) i kasnije zatvaranje akcionarskih društva, promjenu pravne forme emitenta i delistiranje hartija sa Berze.

Činjenica da je veći broj perspektivnih preduzeća bio predmet preuzimanja u prethodnom periodu, te da su u značajnoj mjeri iskorišćene mogućnosti da se promijeni pravna forma i izvrši delistiranje uticala je na to da je u ovom izvještajnom periodu nastavljen trend smanjenja broja preuzimanja u odnosu na ranije izvještajne periode.

R. br.	Akcionarsko društvo (emitent)	Osnovni kapital emitenta (KM)	Ponudilac i lice/lica koja s ponudiocem zajednički djeluju	Cijena u postupku preuzimanja (KM)	Procenat akcija s pravom glasa u vlasništvu ponudioca	
					prije preuzimanja	nakon preuzimanja
Ponudilac stekao preko 75% vlasništva emitenta						
1.	Vodoprivreda Trebišnjica a.d. Trebinje (II)	755.312	”DINECO“ d.o.o. Trebinje	0,216	90,1680%	90,6229%
2.	JP "KOMRAD" a.d. Rogatica (I)	136.181	Opština Rogatica	1,0102	79,99941%	95,251907%
Ponudilac stekao ispod 75% vlasništva emitenta						
3.	"PROGRES" a.d. Doboj	1.510.297	Zlatko Žakula	0,18	24,9501%	54,9698%
Ponudilac i lica koja zajednički djeluju s ponudiocem stekli više od 75 % vlasništva emitenta						
4.	Hotel Prijedor a.d. Prijedor (II)	2.500.423	Marko Stjepanović	0,37	53,1643%	72,8547%
			"Trgopromex" d.o.o. Mrkonjić Grad		20,0234%	20,0234%
5.	Potkozarje a.d. Gradiška	8.317.272	Dubravko Posavec	1,0029	56,4786%	65,6062%
			Tomislav Vincek		17,2163%	17,2163%
			Branka Baturina		5,4411%	5,4411%

⁵ „Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 65/08, 92/09 i 59/13.

R. br.	Akcionarsko društvo (emitent)	Osnovni kapital emitenta (KM)	Ponudilac i lice/lica koja s ponudiocem zajednički djeluju	Cijena u postupku preuzimanja (KM)	Procenat akcija s pravom glasa u vlasništvu ponudioca	
					prije preuzimanja	nakon preuzimanja
6.	Napredak a.d. Bijeljina (III)	2.501.665	Slobodan Ćurčić	1,44	25,8420%	27,4016%
			Dušan Lazarević		25,0850%	26,6446%
			Miloš Ćurčić		15,9470%	15,9469%
			Stanislav Iljić Perek		6,885%	6,8855%
			"LD" d.o.o. Bijeljina		4,784%	4,7842%
			Milorad Tukić		13,408%	13,4084%
7.	Banja Vrućica a.d. Teslić	33.600.177	"SLOBOPROM" d.o.o. Lončari	1,45	47,3955%	47,9436%
			"POBJEDA" d.o.o. Bijeljina		12,0342%	12,0342%
			"GP TOMIĆ" d.o.o. Bijeljina		13,8441%	13,8441%
			Miloš Ćurčić		1,3925%	1,3925%
			Dragan Bogdanić		1,9831%	1,9831%
			"SLOBOPROM'S" d.o.o. Brčko distrikt BiH		0,0000%	0,6090%
8.	GP „GRADIP“ a.d. Prnjavor (III)	3.436.673	GP „LjUBIĆ“ a.d. Prnjavor	0,88	41,404230%	69,7635%
			Branimir Bijelić		18,895368%	18,8954%

Tabela 7. Pregled završenih postupaka preuzimanja akcionarskih društava u toku 2021. godine

Navedeni pokazatelji govore u prilog konstataciji da je vlasnička konsolidacija u značajnoj mjeri okončana, te da se mehanizam ponude za preuzimanje koristi samo kao prethodna faza za istiskivanje manjinskih akcionara i promjenu oblika ili pravne forme akcionarskog društva.

Komisija je u toku 2021. godine usvojila pet odgovora na upit iz oblasti preuzimanja akcionarskih društava.

VI PROMJENA OBLIKA AKCIONARSKOG DRUŠTVA I PROMJENA PRAVNE FORME

Zakonom o privrednim društvima⁶ uređena je mogućnost promjene oblika akcionarskog društva (odredbom člana 189. i 191a), kao i mogućnost promjene pravne forme akcionarskog društva (odredbe članova 421. – 425.). Na osnovu ovlaštenja iz člana 191a. i člana 421. tog zakona, Komisija je dodatno uredila ovu oblast donošenjem Pravilnika o uslovima i postupku pretvaranja zatvorenog akcionarskog društva u otvoreno, odnosno otvorenog akcionarskog društva u zatvoreno i promjeni pravne forme akcionarskog društva⁷.

U 2021. godini Komisija je upisala šest promjena pravne forme akcionarskog društva u društvo sa ograničenom odgovornošću i jednu promjenu oblika akcionarskog društva (otvorenog u zatvoreno akcionarsko društvo).

⁶ „Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 127/08, 58/09, 100/11, 67/13, 100/17 i 82/19.

⁷ „Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 59/10, 60/12 i 117/12.

U periodu važenja aktuelnog Zakona o privrednim društvima, od kada je čitav proces i započeo, pravnu formu otvorenog akcionarskog društva u društvo sa ograničenom odgovornošću promijenilo je ukupno 92 društava, dok je 13 društava promijenilo oblik organizovanja – iz otvorenog u zatvoreno akcionarsko društvo. Sva pomenuta društva su delistirana iz berzanskog sistema trgovanja.

Godine	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.
Promjene oblika organizovanja a.d. - iz otvorenog u zatvoreno	1	2	-	1	1	1
Promjene pravne forme – iz a.d. u d.o.o.	4	13	5	6	3	6

Tabela 8. Broj postupaka promjene oblika organizovanja akcionarskog društva i promjena pravne forme iz akcionarskog društva u društvo sa ograničenom odgovornošću

Uređivanjem ove oblasti, stvoreni su preduslovi za otvorena akcionarska društva koja nemaju interes ili uslove za ovakvu pravnu formu, da mogu da je promijene odnosno da se isključe iz berzanskog sistema trgovanja.

VII IZDAVANJE DOZVOLA I SAGLASNOSTI UČESNICIMA NA TRŽIŠTU

1. Izdavanje dozvola i saglasnosti učesnicima na tržištu u skladu sa Zakonom o tržištu hartija od vrijednosti

U skladu sa Zakonom o tržištu hartija od vrijednosti, Komisija za hartije od vrijednosti je nadležna da daje dozvole za rad, odnosno poslovanje (u sklopu kojih se izdaju i saglasnosti na opšta akta, te izmjene i dopune istih): berzanskim posrednicima, bankama za obavljanje kastodi poslova, berzi i drugom uređenom javnom tržištu, Centralnom registru hartija od vrijednosti, kao i organima tih društava (direktoru, članovima upravnog odbora, članovima nadzornog odbora), te fizičkim licima za obavljanje poslova sa hartijama od vrijednosti, kod tih pravnih lica, u sljedećim zvanjima: broker, investicioni savjetnik i investicioni menadžer.

Komisija izdaje dozvolu **berzanskim posrednicima** u skladu sa članom 62. Zakona o tržištu hartija od vrijednosti, i to za brokerske poslove, dilerske poslove, poslove podrške tržištu, poslove upravljanja portfeljom, poslove agenta emisije, poslove preuzimanja emisije, poslove investicionog savjetovanja i kastodi poslove.

U postupku rješavanja navedenih podnesaka, Komisija primjenjuje i odredbe Pravilnika o poslovanju berzanskih posrednika⁸, te Pravilnika o uslovima i postupku izdavanja dozvole berzanskom posredniku za obavljanje poslova sa hartijama od vrijednosti⁹.

⁸ „Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 67/12, 5/13 i 32/16.

⁹ „Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 119/06, 26/07 i 15/18.

R. b.	Naziv berzanskog posrednika	Datum osnivanja	Poslovi obuhvaćeni dozvolom	Važenje dozvole
1.	Nova banka a.d. Banja Luka, Filijala za poslove sa hartijama od vrijednosti Nova Broker	19.04.2001.	Brokerski poslovi i Dilerski poslovi.	19.04.2023.
2.	Eurobroker a.d. Banja Luka	24.04.2001.	Brokerski poslovi, Dilerski poslovi, Poslovi agenta emisije i Poslovi investicionog savjetovanja.	12.07.2023.
3.	Monet Broker a.d. Banja Luka	18.01.2007.	Brokerski poslovi, Dilerski poslovi, Poslovi agenta emisije i Poslovi investicionog savjetovanja.	03.12.2024.
4.	Raiffeisen Capital a.d. Banja Luka	02.02.2007.	Brokerski poslovi	29.01.2025.
5.	Advantis Broker a.d. Banja Luka	05.03.2007.	Brokerski poslovi, Dilerski poslovi, Poslovi upravljanja portfeljom, Poslovi agenta emisije, Poslovi podrške tržištu i Poslovi investicionog savjetovanja.	22.12.2023.
6.	Alpha Capital Management a.d. Banja Luka	15.10.2021.	Brokerski poslovi i Poslovi upravljanja portfeljom.	15.10.2024.

Tabela 9. Pregled berzanskih posrednika koji su imali dozvolu za obavljanje poslova sa hartijama od vrijednosti na dan 31.12.2021. godine

U 2021. godini izdata je jedna dozvola berzanskom posredniku Društvu za poslovanje sa hartijama od vrijednosti „Alpha Capital Management“ a.d. Banja Luka za obavljanje poslova sa hartijama od vrijednosti i to brokerskih poslova i poslova upravljanja portfeljom. Izdata je i jedna dozvola za sticanje kvalifikovanog učešća u ovom berzanskom posredniku.

Berzanskom posredniku „Monet broker“ a.d. Banja Luka je izdata dozvola za obavljanje poslova investicionog savjetovanja i tom prilikom su jednim rješenjem obuhvaćene sve dozvole za obavljanje poslova sa hartijama od vrijednosti koje su izdate u ranijem periodu ovom berzanskom posredniku.

Berzanskom posredniku Raiffeisen Capital a.d. Banja Luka produžena je dozvola za obavljanje poslova sa hartijama od vrijednosti.

Komisija je u 2021. godini dala tri saglasnosti na imenovanje direktora berzanskim posrednicima, te jednu saglasnost na statut brokersko-dilerskog društva.

U skladu sa članom 106. Zakona o tržištu hartija od vrijednosti berzanski posrednicima je dozvoljeno da uz odobrenje Komisije, objavljuju oglase kojima je predmet ponuda za obavljanje poslova sa hartijama od vrijednosti. U toku izvještajnog perioda nije bilo odobravanja promotivnog materijala.

Komisija izdaje **bankama** dozvolu za obavljanje kastodi poslova, u skladu sa članom 128. Zakona o tržištu hartija od vrijednosti.

Naziv banke koja ima dozvolu za obavljanje kastodi poslova	Datum izdavanja	Važenje dozvole
Raiffeisen Bank d.d. BiH	05.01.2010.	05.01.2025.
Nova banka a.d. Banja Luka	30.03.2010.	04.04.2022.
UniCredit Bank d.d. Mostar	29.04.2010.	29.04.2022.

Tabela 10. Pregled banaka koje su imale dozvolu za obavljanje kastodi poslova na dan 31.12.2021. godine

U toku 2021. godine produžena je dozvola za obavljanje kastodi poslova Raiffeisen Bank d.d. BiH.

U skladu sa članom 143. Zakona o tržištu hartija od vrijednosti Komisija izdaje dozvolu za poslovanje **berzi i drugom uređenom javnom tržištu**, za obavljanje poslova iz člana 145. istog zakona. Dozvolu za obavljanje ovih poslova na tržištu hartija od vrijednosti Republike Srpske ima Banjalučka berza hartija od vrijednosti a.d. Banja Luka.

Na tržištu hartija od vrijednosti Republike Srpske poslove iz člana 145. Zakona o tržištu obavlja Banjalučka berza hartija od vrijednosti. U toku izvještajnog perioda Komisija je Banjalučkoj berzi hartija od vrijednosti dala saglasnost na Pravila poslovanja.

Dozvolu za obavljanje poslova iz člana 189. Zakona o tržištu hartija od vrijednosti, Komisija izdaje **Centralnom registru hartija od vrijednosti**, u skladu sa članom 196. Zakona. U izvještajnom periodu Centralnom registru data je saglasnost za obavljanje poslova platnog agenta u postupku obezbjeđenja plaćanja dospjelih a neisplaćenih obaveza emitentata iz anuiteta registrovanih obveznica korišćenjem položenih mjenica kod platnog agenta od strane emitenta i aktiviranja garancije Republike Srpske, kao instrumenta obezbjeđenja u emisiji obveznica. Takođe, Centralnom registru je produžena dozvola za obavljanje poslova depozitara investicionih fondova.

U skladu sa članom 93. Zakona o tržištu hartija od vrijednosti, Komisija izdaje **fizičkim licima** dozvole za obavljanje poslova sa hartijama od vrijednosti u zvanju brokera, investicionog savjetnika i investicionog menadžera. Pored odredaba Zakona o tržištu, u ovim postupcima, Komisija postupa i u skladu sa Pravilnikom o uslovima i postupku sticanja zvanja i dobijanja dozvole za obavljanje poslova brokera, investicionog savjetnika i investicionog menadžera¹⁰.

Zvanje	Broj lica sa zvanjem	Broj lica sa dozvolom
Investicioni menadžer	232	18
Broker	196	13
Investicioni savjetnik	9	3
Ukupno	437	34

Tabela 11. Broj lica sa odgovarajućim profesionalnim zvanjem i sa dozvolom za obavljanje poslovanja na dan 31.12.2021. godine

U toku izvještajnog perioda izdato je šest novih dozvola za obavljanje poslova sa hartijama od vrijednosti u zvanju investicioni menadžer i dvije dozvole za obavljanje poslova sa hartijama od vrijednosti u zvanju broker. Takođe, Komisija je produžila šest dozvola za obavljanje poslova sa hartijama od vrijednosti u zvanju investicionog menadžera, šest dozvola za obavljanje poslova sa hartijama od vrijednosti u zvanju brokera i jednu dozvolu za obavljanje poslova sa hartijama od vrijednosti u zvanju investicionog savjetnika, dok je

¹⁰ „Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 119/06, 17/08 i 15/18.

oduzeta jedna dozvola za obavljanje poslova sa hartijama od vrijednosti u zvanju investicionog menadžera radi prestanka radnog odnosa.

U narednom tabelarnom pregledu dati su pokazatelji o postupcima u vezi sa dozvolama fizičkim licima za obavljanje poslova sa hartijama od vrijednosti:

Vrste dozvola Izveštajni period	Investicioni menadžeri			Brokери			Investicioni savjetnici		
	novе	produžene	oduzete	novе	produžene	oduzete	novе	produžene	oduzete
2015.	3	14	1	4	7	0	1	1	0
2016.	9	7	5	9	4	2	0	1	0
2017.	4	4	1	6	4	1	2	0	0
2018.	3	6	3	1	2	2	0	1	0
2019.	3	6	2	2	5	1	0	2	0
2020.	2	6	0	2	3	0	1	1	0
2021.	6	6	1	2	6	0	0	1	0

Tabela 12. Aktivnosti Komisije u vezi sa izdavanjem, produžavanjem i oduzimanjem dozvola za obavljanje poslova sa hartijama od vrijednosti u periodu od 2015. do 2021. godine

2. Izdavanje dozvola i saglasnosti učesnicima na tržištu u skladu sa Zakonom o investicionim fondovima

U skladu sa nadležnostima i obavezama iz Zakona o investicionim fondovima, Komisija je donijela sljedeća podzakonska akta:

- Pravilnik o sadržaju, rokovima i obliku izvještaja investicionih fondova, društva za upravljanje investicionim fondovima i banke depozitara,
- Pravilnik o uslovima, načinu sticanja i priznavanju ovlašćenja za prodaju akcija ili udjela u investicionim fondovima s javnom ponudom,
- Pravilnik o promociji investicionih fondova sa javnom ponudom,
- Pravilnik o poslovanju društva za upravljanje investicionim fondovima,
- Pravilnik o sadržaju ugovora između zatvorenog investicionog fonda s javnom ponudom i društva za upravljanje,
- Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja registra fondova,
- Pravilnik o uspostavljanju, vođenju i objavljivanju podataka iz registra udjela u otvorenom investicionom fondu,
- Pravilnik o ulaganjima i ograničenjima ulaganja otvorenih investicionih fondova rizičnog kapitala s privatnom ponudom,
- Pravilnik o ulaganju otvorenih investicionih fondova s privatnom ponudom,
- Pravilnik o utvrđivanju vrijednosti imovine investicionog fonda i obračunu neto vrijednosti imovine po udjelu ili po akciji investicionog fonda,
- Pravilnik o uslovima i postupku za izdavanje dozvole za vršenje funkcije člana nadzornog odbora zatvorenog investicionog fonda,
- Pravilnik o uslovima i postupku izdavanja dozvole za obavljanje funkcije člana upravnog odbora društva za upravljanje investicionim fondovima,

- Pravilnik o izdavanju dozvole za sticanje kvalifikovanog učešća u društvu za upravljanje investicionim fondovima,
- Pravilnik o postupku i vrsti poslova koje društvo za upravljanje može prenijeti na treće lice i načinu prenosa poslova upravljanja investicionim fondom na drugo društvo za upravljanje,
- Pravilnik o izdavanju dozvole za poslovanje i statusne promjene društva za upravljanje investicionim fondovima,
- Pravilnik o preoblikovanju zatvorenog investicionog fonda,
- Pravilnik o adekvatnosti kapitala društva za upravljanje investicionim fondovima,
- Pravilnik o reorganizaciji zatvorenog investicionog fonda,
- Pravilnik kojim se uređuje postupak, troškovi i rokovi likvidacije investicionih fondova,
- Pravilnik o udjelima otvorenog investicionog fonda,
- Pravilnik o trgovanju udjelima otvorenog investicionog fonda i
- Pravilnik o obaveznom sadržaju zahtjeva za izdavanje dozvole za osnivanje, sadržaju prospekta i zahtjeva za izmjenu prospekta otvorenih investicionih fondova sa javnom ponudom.

U skladu sa Zakonom o investicionim fondovima Komisija za hartije od vrijednosti je nadležna za izdavanje:

- 1) Dozvola društvima za upravljanje investicionim fondovima za osnivanje i upravljanje investicionim fondovima;
- 2) Dozvolu na imenovanje članova uprave društva za upravljanje;
- 3) Saglasnost na statusne promjene društva za upravljanje i investicionog fonda;
- 4) Odobrenja na prenos administrativnih poslova iz člana 23. Zakona o investicionim poslovima na treća lica;
- 5) Saglasnosti investicionim fondovima na prospekt i statut, kao i na sve naknadne izmjene tih akata;
- 6) Saglasnost na imenovanje članova nadzornog odbora investicionog fonda;
- 7) Dozvola društvima za upravljanje investicionim fondovima za zaključenje ugovora o obavljanju depozitarnih poslova i promjenu banke depozitara;
- 8) Odobrenja promotivnih informacija o investicionim fondovima i društvima koja njima upravljaju.

1) Društvima za upravljanje investicionim fondovima, u skladu sa članom 28. Zakona o investicionim fondovima, Komisija izdaje dozvolu za obavljanje djelatnosti u vezi sa upravljanjem investicionim fondovima.

Dozvola za osnivanje i upravljanje investicionim fondovima se odnosi na zatvorene investicione fondove sa javnom ponudom (član 60. Zakona o investicionim fondovima), otvorene investicione fondove sa javnom ponudom (član 87. Zakona o investicionim fondovima), otvorene investicione fondove sa privatnom ponudom (član 123. Zakona o investicionim fondovima), te otvorene investicione fondove rizičnog kapitala sa privatnom ponudom (član 195. Zakona o investicionim fondovima).

Dozvolu za osnivanje poslovnice društvu za upravljanje investicionim fondovima Komisija izdaje na osnovu člana 33. i 34. Zakona o investicionim fondovima.

R. br.	Naziv društva za upravljanje (DUIF) i investicionih fondova (IF) kojima upravljaju	Datum osnivanja (upis u sudski registar ili u registar kod Komisije)¹¹
1.	DUIF „Euroinvestment“ a.d. Banja Luka	13.09.2000.
	1. Otvoreni akcijski investicioni fond „Euroinvestment fond“	16.05.2002. (PIF) 31.07.2007. (ZIF) 12.10.2018. (OAIF)
2.	DUIF „Management solutions“ d.o.o. Banja Luka	06.08.2008.
	2. Otvoreni mješoviti investicioni fond „Balkan Investment fond“	26.06.2002. (PIF) 10.09.2007. (ZIF) 12.10.2018. (OMIF)
	3. Otvoreni akcijski investicioni fond „Profit plus“	22.05.2002. (PIF) 06.06.2007. (ZIF) 21.06.2018. (OAIF)
	4. Otvoreni mješoviti investicioni fond „VB fond“	19.06.2002. (PIF) 12.07.2007. (ZIF) 21.06.2018. (OMIF)
	5. Otvoreni akcijski investicioni fond „Bors invest fond“	16.05.2002. (PIF) 27.07.2007. (ZIF) 12.10.2018. (OAIF)
	6. Otvoreni akcijski investicioni fond „Aktiva invest fond“	21.05.2002. (PIF) 22.08.2007. (ZIF) 12.10.2018. (OAIF)
	7. Otvoreni akcijski investicioni fond „Vaučersko investicioni fond“	22.05.2002. (PIF) 05.10.2007. (ZIF) 12.10.2018. (OAIF)
3.	DUIF „Invest nova“ a.d. Bijeljina	01.09.2000.
	8. Zatvoreni investicioni fond „Unioinvest fond“ a.d. Bijeljina ¹²	13.12.2007. (ZIF)
	9. Otvoreni mješoviti investicioni fond „Invest nova“	31.05.2002. (PIF) 20.06.2007. (ZIF) 29.09.2017. (OMIF)
4.	DUIF „Kristal invest“ a.d. Banja Luka	08.09.2000.
	10. Otvoreni mješoviti investicioni fond „Future fund“	20.05.2002. (PIF) 18.06.2007. (ZIF) 17.07.2017. (OMIF)
	11. Otvoreni mješoviti investicioni fond „Maximus fund“	20.05.2002. (PIF) 18.06.2007. (ZIF) 17.07.2017. (OMIF)
5.	DUIF „Polara invest“ a.d. Banja Luka	09.10.2000.
	12. Otvoreni akcijski investicioni fond „Polara Adriatic Fond“	19.06.2002. (PIF) 21.03.2008. (ZIF) 12.10.2018. (OAIF)
	13. Otvoreni akcijski investicioni fond Adriatic Balanced	19.06.2002. (PIF) 21.03.2008. (ZIF) 26.04.2018. (OAIF)
	14. Otvoreni akcijski investicioni fond „Jahorina koin“	04.11.2002. (PIF) 28.12.2007. (ZIF) 12.10.2018. (OAIF)
	15. Otvoreni mješoviti investicioni fond „Privrednik invest“	24.05.2002. (PIF) 10.08.2007. (ZIF) 12.10.2018. (OMIF)
6.	DUIF "WVP Fund Management" a.d. Banja Luka	03.06.2019. godine

¹¹ Oznaka PIF je skraćena za privatizacioni investicioni fond, oznaka ZIF je skraćena za zatvoreni investicioni fond, oznaka OAIF je skraćena za otvoreni akcijski investicioni fond, oznaka OMIF je skraćena za otvoreni mješoviti investicioni fond.

¹² Osnovan kao zatvoreni investicioni fond po Zakonu investicionim fondovima.

R. br.	Naziv društva za upravljanje (DUIF) i investicionih fondova (IF) kojima upravljaju	Datum osnivanja (upis u sudski registar ili u registar kod Komisije) ¹¹
16.	Otvoreni akcijski investicioni fond „WVP Premium“	18.09.2019. (OAIF)
7.	DUIF „STRATEGIC INVESTMENT“ d.o.o. Banja Luka	11.06.2021. godine

Tabela 13. Pregled društava za upravljanje investicionim fondovima i investicionih fondova na dan 31.12.2021. godine

Dozvolu za upravljanje ima sedam društava za upravljanje. Što se tiče vlasničke strukture društava za upravljanje, dva društva su vlasništvu pojedinačnih stranih pravnih lica, tri su u vlasništvu pojedinačnih stranih fizičkih lica, jedno društvo je u mješovitom vlasništvu, a jedno društvo je u većinskom vlasništvu domaćih fizičkih i pravnih lica (ukupan broj vlasnika je 42).

Tokom 2007. godine, svih 13 privatizacionih investicionih fondova (PIF) koji su osnovani i u sudski registar upisani tokom 2002. godine transformisani su u zatvorene investicione fondove sa javnom ponudom (ZIF). Na posljednji dan izvještajnog perioda registrovano je ukupno 16 investicionih fondova, 15 otvorenih investicionih fondova (10 akcijskih i 5 mješovitih), te jedan zatvoreni investicioni fond sa javnom ponudom nastao u skladu sa Zakonom o investicionim fondovima i jedan zatvoreni investicioni fond u postupku likvidacije (nastao po Zakonu o privatizacionim investicionim fondovima, prestao da postoji neposredno nakon isteka izvještajnog perioda, okončanjem postupka likvidacije, brisanjem iz sudskog registra).

U toku izvještajnog perioda data je saglasnost OIF "Maximus fund" na izmjene Prospekta i Statuta OIF koje su posljedica postupka spajanja uz pripajanje otvorenih investicionih fondova, pri čemu su se tri fonda pripojila četvrtom. Takođe, data je saglasnost za osnivanje novog društva za upravljanje investicionim fondovima, u okviru koje se su date i saglasnosti na sticanje kvalifikovanog učešća u društvu, saglasnost na imenovanje izvršnih direktora društva i saglasnost na imenovanje članova upravnog odbora društva.

Komisija je donijela i jedno rješenje sa nalogom za otklanjanje nepravilnosti društvu za upravljanje investicionim fondovima. Doneseno je jedno rješenje kojim se daje saglasnost na interna akta društva za upravljanje.

2) Dozvolu na imenovanje članova uprave društva za upravljanje, Komisija za hartije od vrijednosti izdaje na osnovu člana 27. Zakona o investicionim fondovima, te prema uslovima i postupku predviđenim Pravilnikom o uslovima i postupku izdavanja dozvole za obavljanje funkcije člana upravnog odbora društva za upravljanje investicionim fondovima.

U toku izvještajnog perioda Komisija za hartije od vrijednosti je izdala devet saglasnosti za imenovanje članova upravnog odbora društva i sedam dozvola za obavljanje funkcije izvršnog direktora društva za upravljanje, kao i jedno rješenje sa nalogom za imenovanje izvršnog direktora, te jedno rješenje kojim prestaje da važi dozvola za obavljanje funkcije izvršnog direktora.

3) Dozvolu za statusne promjene društvima za upravljanje investicionim fondovima i investicionim fondovima, Komisija za hartije od vrijednosti izdaje u skladu sa odredbama člana 18. Zakona o investicionim fondovima, te Pravilnikom o izdavanju dozvole za poslovanje i statusne promjene društva za upravljanje investicionim fondovima, koji je novi podzakonski akt u primjeni.

U toku izvještajnog perioda, ovakvih postupaka nije bilo.

4) Odobrenje na prenos administrativnih poslova iz člana 23. Zakona o investicionim poslovima na treća lica, Komisija za hartije od vrijednosti izdaje u skladu sa članom 24. Zakona o investicionim fondovima, a prema postupku propisanom Pravilnikom o postupku i vrsti poslova koje društvo za upravljanje može prenijeti na treće lice i načinu prenosa poslova upravljanja investicionim fondom na drugo društvo za upravljanje.

U dosadašnjem periodu, društva za upravljanje su na treća lica uglavnom prenosila poslove vođenja poslovnih knjiga i sastavljanja finansijskih izvještaja. U izvještajnom periodu nije bilo zahtjeva.

5) Saglasnosti investicionim fondovima na prospekt i statut, kao i na naknadne izmjene tih akata, Komisija izdaje u skladu sa odredbama članova 61, 91, 105, 142. i 217. Zakona o investicionim fondovima, te Pravilnika o uslovima i postupku emisije hartija od vrijednosti.

U izvještajnom periodu data je saglasnost OIF "Maximus fund" na izmjene Prospekta i Statuta OIF koje su posljedica postupka spajanja uz pripajanje otvorenih investicionih fondova, pri čemu su se tri fonda pripojila OIF "Maximus fund".

6) Saglasnost na imenovanje članova nadzornog odbora investicionog fonda, Komisija za hartije od vrijednosti izdaje u skladu sa članom 69. Zakona o investicionim fondovima.

U izvještajnom periodu ovakvih postupaka nije bilo, jer su zatvoreni investicioni fondovi završili proces preoblikovanja te posluju u formi otvorenog investicionog fonda koji nema nadzorni odbor.

7) Dozvolu investicionim fondovima za promjenu banke depozitara, Komisija za hartije od vrijednosti izdaje prema odredbama člana 56. Zakona o investicionim fondovima.

U izvještajnom periodu, ovakvih postupaka nije bilo.

8) Odobrenja promotivnih informacija o investicionim fondovima i društvima koja njima upravljaju, Komisija za hartije od vrijednosti izdaje na osnovu ovlaštenja iz člana 115. Zakona o investicionim fondovima.

U izvještajnom periodu odobren je promotivni materijal, TV/radio reklama jednom društvu za upravljanje.

9) Dozvolu za sticanje kvalifikovanog učešća u društvu za upravljanje, Komisija izdaje na osnovu ovlaštenja iz člana 22a. Zakona o investicionim fondovima.

U izvještajnom periodu Komisija je izdala jednu dozvolu za sticanje kvalifikovanog učešća u društvu za upravljanje.

10) Odobrenje otvaranja poslovnice društva za upravljanje, Komisija izdaje shodno članu 36. stav 2. Zakona o investicionim fondovima.

U izvještajnom periodu ovakvih postupaka nije bilo.

3. Izdavanje dozvola i saglasnosti učesnicima na tržištu - prema zakonu o faktoringu

U skladu sa Zakonom o faktoringu¹³ Komisija za hartije od vrijednosti je nadležna za izdavanje:

- 1) Dozvole društvima za faktoring za obavljanje djelatnosti faktoringa;
- 2) Dozvole na imenovanje članova upravnog odbora društva za faktoring;

---

¹³ „Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 123/20.

- 3) Dozvole na imenovanje direktora društva za faktoring;
- 4) Dozvole za sticanje kvalifikovanog učešća, za pravna i fizička lica, u društvu za faktoring;
- 5) Dozvole za obavljanje djelatnosti faktoringa putem poslovne jedinice u BiH, a izvan Republike Srpske;
- 6) Dozvole za obavljanje djelatnosti faktoringa izvan Republike Srpske;

U izvještajnom periodu data je dozvola Investiciono-razvojnoj banci Republike Srpske a.d. Banja Luka za obavljanje djelatnosti faktoringa. Pored toga, izdata je dozvola za obavljanje funkcije direktora odjela za faktoring Investiciono – razvojne banke Republike Srpske a.d. Banja Luka.

Naziv	Broj dozvole	Datum izdavanja
Investiciono-razvojna banka Republike Srpske a.d. Banja Luka	01-UP-51-458-5/21	06.09.2021.

Tabela 14. Pregled društava za faktoring koji imaju dozvolu na dan 31.12.2021. godine

4. Ispiti za sticanje zvanja

U skladu sa članom 93. Zakona o tržištu hartija od vrijednosti i odredbama Pravilnika o uslovima i postupku sticanja zvanja i dobijanja dozvole za obavljanje poslova brokera, investicionog savjetnika i investicionog menadžera¹⁴ Komisija za hartije od vrijednosti organizuje i provodi pripreme i organizuje polaganje stručnih ispita za sticanje zvanja brokera, investicionog savjetnika i investicionog menadžera.

U skladu sa Odlukom o utvrđivanju ispitnih rokova u 2021. godini, ispitni rokovi za polaganje ispita za sticanje zvanja investicionog menadžera, investicionog savjetnika i brokera su organizovani jednom mjesečno. Ispiti su održavani u skladu sa pristiglim prijavama za određeni ispitni rok.

U 2021. godini održano je 5 ispitnih rokova na kojem su 3 kandidata polagala ispit za sticanje zvanja broker i 3 kandidata polagala ispit za sticanje zvanja investicioni menadžer. Nakon obrade rezultata urađenih testova, utvrđeno je da su ispite za sticanje zvanja broker položila 2 kandidata, a za sticanje zvanja investicioni menadžer položio 1 kandidat.

VIII RAZVOJ I MEĐUNARODNA SARADNJA

U 2021. godini najveći dio aktivnosti Komisije u oblasti razvoja i međunarodne saradnje bile su posvećene:

- praćenju regulative i prakse u djelokrugu rada Komisije,
- praćenju regulative i prakse drugih oblasti koje su direktno ili indirektno vezane za tržište hartija od vrijednosti i/ili aktivnosti Komisije,
- analiziranju i predlaganju rješenja i prijedloga za izmjenu/dopunu postojeće regulative ili prijedloga novih opštih akata Komisije,
- analizi učesnika i (novih) finansijskih instrumenata na tržištu hartija od vrijednosti,
- saradnji sa Međunarodnom organizacijom komisija za hartije od vrijednosti (eng. International Organization of Securities Commissions – IOSCO),
- saradnji sa drugim regulatorima tržišta hartija od vrijednosti – članicama IOSCO-a i saradnji sa potpisnicima IOSCO Međunarodnog memoranduma o razumijevanju (eng. IOSCO Multilateral Memorandum of Understanding – IOSCO MMoU),

¹⁴ "Službeni glasnik Republike Srpske", br. 119/06 i 17/08.

- saradnji sa institucijama i organima u zemlji i inostranstvu
- aktivnostima na harmonizaciji sa propisima Evropske unije i usaglašavanju propisa unutar Bosne i Hercegovine i
- edukaciji učesnika na tržištu hartija od vrijednosti.

Aktivnosti Komisije u dijelu razvoja i međunarodne saradnje mogu se grupisati u tri cjeline:

- 1) normativne aktivnosti,
- 2) saradnja sa institucijama i organima u zemlji i inostranstvu i
- 3) promocija i edukacija..

1. Normativne aktivnosti

Pod normativnim aktivnostima Komisije podrazumijeva se izrada nacрта i prijedloga regulative, u direktnoj ili indirektnoj nadležnosti Komisije, kao što su: zakoni, pravilnici iz nadležnosti Komisije, interni akti Komisije, opšti akti i pravila poslovanja učesnika na tržištu i dr. Glavna aktivnost Komisije na polju normativnih aktivnosti ogledala se u pripremi prijedloga i donošenju opštih akata iz nadležnosti Komisije.

R. br.	Objava teksta	Datum i broj Službenog Glasnika
1.	Pravilnik o sadržaju i vođenju registra fondova	10.02.2021. 10/21
2.	Tarifa naknada	10.02.2021. 10/21
3.	Pravilnik o izdavanju saglasnosti za sticanje kvalifikovanog učešća u društvu za faktoring	30.03.2021. 27/21
4.	Pravilnik o uslovima i postupku izdavanja saglasnosti za obavljanje funkcije člana upravnog odbora i direktora društva za faktoring	30.03.2021. 27/21
5.	Pravilnik o uslovima i postupku izdavanja dozvole za obavljanje djelatnosti faktoringa	30.03.2021. 27/21
6.	Pravilnik o sadržaju, rokovima i obliku izvještavanja društva za faktoring	30.03.2021. 27/21
7.	Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja Registra društava za faktoring i poslovnih jedinica	30.03.2021. 27/21
8.	Pravilnik o kriterijumima i načinu upravljanja rizicima društva za faktoring	30.03.2021. 27/21
9.	Pravilnik o dopuni Pravilnika o trgovanju hartijama od vrijednosti	30.03.2021. 27/21
10.	Pravilnik o uslovima i postupku spajanja otvorenih investicionih fondova sa javnom ponudom.	29.04.2021. 39/21
11.	Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o uslovima i postupku izdavanja dozvole za obavljanje funkcije člana upravnog odbora društva za upravljanje investicionim fondovima	22.06.2021. 56/21
12.	Pravilnik o uslovima i postupku emisije hartija od vrijednosti	04.11.2021. 99/21
13.	Pravilnik o obavljanju kastodi poslova	04.11.2021. 99/21
14.	Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o izvještavanju i objavljivanju informacija od strane emitenta hartija od vrijednosti koje su predmet javne	04.11.2021. 99/21

R. br.	Objava teksta	Datum i broj Službenog Glasnika
	ponude	
15.	Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o poslovanju berzanskih posrednika	04.11.2021. 99/21
16.	Pravilnik o udjelima otvorenog investicionog fonda	07.12.2021. 110/21
17.	Pravilnik o Registru emitenata hartija od vrijednosti kod Komisije za hartije od vrijednosti Republike Srpske	07.12.2021. 110/21

Tabela 15. Propisi koje je Komisija donijela u 2021. godini

Komisija je, na bazi praćenja i proučavanja stanja i kretanja na tržištu hartija od vrijednosti, dana 23.11.2021. godine dostavila inicijativu za izmjenu i dopunu Zakona o privrednim društvima¹⁵ Ministarstvu energetike i rudarstva Republike Srpske i Ministarstvu privrede i preduzetništva Republike Srpske, kako bi se na zaštitio integritet i funkcionisanje tržišta hartija od vrijednosti.

Ključni prijedlozi su se odnosili na:

- potrebu usaglašavanja sa uporednom praksom normiranja u dijelu koji se odnosi na prodajnu cijenu vlasničkih hartija prilikom emisije,
- isključenju prava preče kupovine u postupku emisije akcija u privatnoj ponudi, a u kojoj je akcionar ili sa njim povezano lice određen kao unaprijed poznati kupac,
- potrebu usaglašavanja sa uporednom praksom normiranja u dijelu koji se odnosi na mogućnost pobijanja odluke o raspodjeli dobiti ako se odlukom o raspodjeli dobiti ne vrši isplata dividende akcionarima, iako bi se to s obzirom na okolnosti u kojima društvo posluje trebalo učiniti, te snažnije naglašavanje potrebe uvažavanja Međunarodnih standarda vrednovanja.

2. Saradnja

Saradnja Komisije obuhvata raznovrsne oblike poslovnih kontakata i razmjene informacija sa domaćim, stranim i međunarodnim institucijama, organizacijama, organima vlasti, kao i udruženjima i obrazovnim ustanovama. U prvom redu to je saradnja sa regulatornim organima Republike Srpske (npr. Agencija za bankarstvo, Agencija za osiguranje i sl.), sa organima Vlade Republike Srpske, sa sudovima i tužilaštvima Republike Srpske, sa obrazovnim institucijama, strukovnim udruženjima i sl., ali i saradnja sa institucijama Federacije BiH, zajedničkim organima Bosne i Hercegovine, regulatornim tijelima drugih država, kao i saradnja sa međunarodnim institucijama i asocijacijama.

2.1. Međunarodna saradnja

2.1.1. Administrativni sporazum

Komisija je u 2019. godini postala potpisnik Administrativnog sporazuma za prenos ličnih podataka između svakog nadležnog organa Evropskog ekonomskog prostora (EEP)

¹⁵ „Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 127/08, 58/09, 100/11, 67/13, 100/17 i 82/09.

navedenog u Prilogu A i svakog nadležnog organa van Evropskog ekonomskog prostora (EEP) navedenog u Prilogu B¹⁶ - u daljem tekstu: Administrativni sporazum.

Pod nadležnim organima iz/izvan EEP misli se na institucije/regulatore, članice Međunarodne organizacije komisija za hartije od vrijednosti (eng. International Organization of Securities Commissions – IOSCO), koje su potpisnice IOSCO Međunarodnog memorandum o razumijevanju u vezi s konsultacijama i saradnjom i razmjenom informacija¹⁷ i/ili IOSCO Unaprijeđenog međunarodnog memorandum o razumijevanju u vezi s konsultacijama i saradnjom i razmjenom informacija¹⁸. U Prilogu A je lista ovih institucija/regulatora koje pripadaju EEP, dok je u Prilogu B lista institucije/regulatore izvan EEP.

U maju 2018. godine u Evropskoj uniji je stupila na snagu Uredba o zaštiti ličnih podataka (eng. General Data Protection Regulation – GDPR). Ova uredba može uticati na prenos ličnih podataka između IOSCO članica koje su iz EEP i koje ne pripadaju EEP i potencijalno ometa razmjenu informacija između potpisnica IOSCO MMoU i EMMoU. Jedan mehanizam pod GDPR za prenos ličnih podataka izvan zone EEP je i ovaj administrativni sporazum sa odgovarajućim zaštitnim mehanizmom.

Ovaj administrativni sporazum je ograničen na prenos ličnih podataka između nadležnih organa EEP i nadležnih organa van EEP, u njihovom svojstvu organa javne vlasti, regulatora i/ili nadzornih organa tržišta hartija od vrijednosti i/ili derivata. Nadležni organi se obavezuju na uspostavljanje odgovarajućih zaštitnih mjera obrade takvih ličnih podataka prilikom izvršavanja svojih regulatornih mandata i odgovornosti.

Specifična namjena ovog administrativnog sporazuma je da omogući zaštitne mjere prenosa ličnih podataka. Nadležni organi imaju regulatorne mandate i odgovornosti koji uključuju zaštitu investitora i klijenata i podsticanje integriteta i povjerenja u tržišta hartija od vrijednosti i/ili derivata. Lični podaci se prenose između nadležnih organa kako bi se podržale te odgovornosti i ne prenose se u druge svrhe kao što su marketing ili komercijalni razlozi.

Nadležni organ koji prenosi podatke prenosi lične podatke samo u zakonitu i preciziranu svrhu pružanja pomoći nadležnom organu koji prima podatke, kako bi isti ostvario svoj regulatorni mandat i odgovornosti, koje uključuju regulisanje, upravljanje, nadziranje, izvršavanje i obezbjeđivanje usklađenosti sa zakonima koji regulišu hartije od vrijednosti i derivate u njihovoj jurisdikciji. Nadležni organ koji prima podatke neće dalje obrađivati lične podatke na način koji nije u skladu sa ovom svrhom, niti u svrhu koja može biti navedena u bilo kojem zahtjevu za informacijom.

Nazivi potpisnica Administrativnog sporazuma objavljeni su na internet stranici IOSCO.

2.1.2. Međunarodni memorandum o razumijevanju - IOSCO MMoU

IOSCO MMoU (čiji je Komisija potpisnik od oktobra 2009. godine, kao jedan od 124 regulatora tržišta hartija od vrijednosti u svijetu) je obezbijedio regulatorima tržišta hartija od vrijednosti važno sredstvo za borbu protiv prekogranične prevare i zloupotrebe tržišta. Ovaj dokument je široko podržan i međunarodno priznat, uključujući i od strane G20.

---

¹⁶ Administrative arrangement for the transfer of personal data between Each of the European Economic Area (“EEA”) Authorities set out in Appendix A and Each of the non-EEA Authorities set out in Appendix B.

¹⁷ IOSCO Multilateral Memorandum of Understanding Concerning Consultation and Cooperation and Exchange of Information (IOSCO MMoU).

¹⁸ IOSCO Enhanced Multilateral Memorandum of Understanding Concerning Consultation and Cooperation and Exchange of Information (IOSCO EMMoU).

Jačanje saradnje u provođenju zakonskih propisa vezanih za tržište kapitala, je kritična tačka u borbi protiv finansijskog kriminala koji ne poznaje granice. U globalnom finansijskom okruženju, učešće svake komisije za hartije od vrijednosti u ovoj mreži je od vitalnog značaja da bi se na efektan način borili protiv kršenja zakonskih propisa vezanih za transakcije hartijama od vrijednosti u cijelom svijetu i protiv prevara vezanih za tržište hartija od vrijednosti.

2.1.3. Unaprijeđeni međunarodni memorandum o razumijevanju - IOSCO EMMoU

U posljednjih nekoliko godina tržišta kapitala su prošla kroz suštinske promjene vođene napretkom tehnologije. Te promjene istovremeno predstavljaju nove izazove za regulatore, što je i razlog za ideju o novom Unaprijeđenom međunarodnom memorandumu o razumijevanju (IOSCO EMMoU). Cilj unapređenja MMoU je da se poveća nadležnost koju već daje MMoU, kako bi se obuhvatile i promjene u finansijskoj industriji koje su nastale nakon što je uspostavljen MMoU.

Za IOSCO je od ključne važnosti da njeguje i štiti međunarodnu saradnju tako što će osigurati da međunarodni standardi saradnje budu stalno aktuelni. IOSCO EMMoU je kreiran kao standard koji posebno obuhvata dodatne ključne nadležnosti koje pomažu regulatorima u svakodnevnim aktivnostima, a koji prihvata nove izazove kreirane tehnološkim napretkom. Time se regulatorima obezbjeđuju efikasno sprovođenje i međunarodna saradnja u regulisanju tržišta hartija od vrijednosti. Sveobuhvatni cilj stvaranja IOSCO MMoU je podizanje i poboljšanje međunarodnog regulatornog standarda.

Razlika između IOSCO EMMoU i MMoU je u obimu pomoći koju pruža ili traži potpisnica EMMoU, odnosno vrsti pomoći i informacija koje se traže, odnosno pružaju.

U 2018. godini Komisija je održala nekoliko radnih i konsultativnih sastanaka u vezi s odlukom o sticanju statusa potpisnice EMMoU. Razmatrane su mogućnosti podnošenja zahtjeva za sticanje statusa potpisnice IOSCO EMMoU u skladu sa svim tzv. ACFIT nadležnostima ili sa dijelom nadležnosti odnosno tzv. ACF nadležnostima. ACFIT nadležnosti obuhvataju sljedeća ovlašćenja:

1. Dobiti revizorske izvještaje;
2. Prinuditi (prisiliti) prisustvo stranke za svjedočenje (tako što će moći da primijene sankcije u slučaju nepostupanja);
3. Pomoći i obezbijediti informacije drugom regulatoru kako da zamrzne sredstva;
4. Dobiti evidenciju od postojećih internet operatera (ne uključujući sadržaj komunikacija), uključujući uz pomoć tužioca, suda ili drugog,
5. Dobiti postojeću telefonsku evidenciju (ne uključujući sadržaja) od operatera telekomunikacija, uključujući uz pomoć suda, tužioca ili drugog organa;
6. Dobiti telefonsku evidencije ili drugu elektronsku komunikaciju (uključujući sadržaj komunikacija) koju čuva ili održava firma u nadležnosti regulatora od kojeg se traže informacije.

Nakon donošenja konačnih procedura, upitnika i pojašnjenja vezanih za praćenje aktivnosti u vezi s IOSCO EMMoU od strane IOSCO, dodatnih analiza zakonskih i podzakonskih propisa, te procjena ovlašćenja Komisije i mogućnosti saradnje sa nosiocima informacija koje su predmet EMMoU, odlučeno je da se preduzmu neophodne aktivnosti na provjeri mogućnosti da Komisija ispuni sve uslove - navedene ACFIT nadležnosti.

Aktivnosti na pripremi zahtjeva za sticanje statusa potpisnice IOSCO EMMoU, upitnika i prateće dokumentacije okončane su u junu 2019. godine kada je isti zvanično

podnesen IOSCO-u. Komisija je, u toku 2020. godine, prošla kroz različite faze veoma zahtjevne procedure provjere aplikacije, dostavljene dokumentacije i regulative kojom se dokazuju ovlaštenja, odnosno nadležnosti Komisije. Komisija je u 2020. godini završila ovu zahtjevnu proceduru.

Dana 12.04.2021. Komisija je na internet stranici IOSCO dodata na listu potpisnica IOSCO EMMoU. Sticanjem statusa potpisnice IOSCO EMMoU, Komisija za hartije od vrijednosti postaje jedna od 11 regulatora koje su, do sada, ispunile sve uslove i potpisale IOSCO EMMoU na Listi A.1 (regulatori koji imaju sva ACFIT ovlaštenja/nadležnosti). Time je Komisija dobila još jednu potvrdu da, kao regulator tržišta kapitala u Republici Srpskoj, postupa u skladu sa međunarodnim principima i pravilima i najvišim svetskim standardima IOSCO.

2.2. Promocija i edukacija

U izvještajnom periodu najveći dio aktivnosti u oblasti promocije i edukacije odnosi se na tumačenja zakonskih i podzakonskih propisa, te odgovore na upite kako ovlašćenim učesnicima na tržištu kapitala tako i drugim domaćim i stranim pravnim i fizičkim licima. Upiti su se odnosili na različite zakonske i podzakonske propise, aktivnosti i nadležnosti Komisije, različite teme ili oblasti, te su pokrivene brojne teme, direktno ili indirektno vezane za tržište hartija od vrijednosti. Zahtjevi za tumačenje ili primjenu propisa su se najčešće odnosili na Zakon o investicionim fondovima, podzakonske akte iz nadležnosti Komisije, Zakon o tržištu hartija od vrijednosti i Zakon o privrednim društvima.

IX NADZOR NAD UČESNICIMA NA TRŽIŠTU HARTIJA OD VRIJEDNOSTI

Prema odredbama Zakona o tržištu¹⁹, Komisija vrši nadzor nad licima kojima daje dozvolu za obavljanje poslova i emitentima hartija od vrijednosti u postupku emisije, te nalaže mjere za otklanjanje utvrđenih nezakonitosti i nepravilnosti. Komisija je, takođe prema odredbama Zakona o tržištu²⁰, a i prema odredbama Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti²¹ ovlašćena da vrši nadzor i preduzima potrebne mjere u vezi sa sprečavanjem pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti nad licima kojima daje dozvolu za obavljanje poslova.

Prema odredbama Zakona o investicionim fondovima²², Komisija je ovlašćena da obavlja redovni i vanredni nadzor zatvorenih i otvorenih investicionih fondova, društava za upravljanje fondovima, zastupnika u prodaji udjela ili akcija, banke depozitara i svakog drugog lica koje obavlja posao za koji je odgovorno neko od ovih lica. Komisija provodi kontrolne i nadzorne aktivnosti nad svim učesnicima na tržištu hartija od vrijednosti, sa ciljem da se osigura efikasno funkcionisanje tržišta hartija od vrijednosti.

Prema Pravilniku o nadzoru nad učesnicima na tržištu hartija od vrijednosti (u daljem tekstu: Pravilnik o nadzoru)²³, pod nadzorom koji provodi Komisija podrazumijeva se nadzor nad primjenom Zakona o tržištu, Zakona o investicionim fondovima, Zakona o preuzimanju akcionarskih društava i Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih

¹⁹ Član 260. tačka d) Zakona o tržištu.

²⁰ Član 260. tačka đ) Zakona o tržištu.

²¹ „Službeni glasnik BiH“, br. 47/14 i 10/16, član 80. stav 1. tačka h.

²² Član 227. stav 1. Zakona o investicionim fondovima..

²³ „Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 98/14 i 77/17, član 3.

aktivnosti, te propisa donesenih na osnovu tih zakona, od strane učesnika na tržištu hartija od vrijednosti.

Pod učesnicima na tržištu hartija od vrijednosti u smislu Pravilnika o nadzoru smatraju se: berzanski posrednici, kastodi banke, društva za upravljanje investicionim fondovima, investicioni fondovi i banke depozitari, berza i druga uređena javna tržišta, Centralni registar hartija od vrijednosti, emitenti hartija od vrijednosti u vezi sa emisijama hartija od vrijednosti, upisima u Registar emitenata hartija od vrijednosti i objavljivanjem finansijskih i drugih propisanih izvještaja, lica koja imaju dozvolu za obavljanje poslova brokera, investicionih savjetnika i investicionih menadžera, sticaoci i učesnici u postupku preuzimanja i drugi učesnici u smislu odredaba zakona kojim se uređuje preuzimanje akcionarskih društava, prodavci, kupci, drugi sticaoci hartija od vrijednosti i druga lica koja učestvuju na tržištu hartija od vrijednosti²⁴. Pod učesnicima na tržištu hartija od vrijednosti smatraju se i lica koja imaju kvalifikovano učešće, izuzev Republike Srpske i druga lica koja se smatraju povezanim s nadziranom licem u smislu odredbi zakona kojima se uređuje poslovanje privrednih društava, tržište hartija od vrijednosti, poslovanje investicionih fondova i preuzimanje akcionarskih društava²⁵.

Nadzor koji provodi Komisija može da bude kontinuiran, redovan i vanredan²⁶. U kontinuiranom nadzoru stalno se prati ponašanje učesnika na tržištu hartija od vrijednosti i proučava stanje i kretanje na tržištu hartija od vrijednosti²⁷, a provodi se prikupljanjem, pregledom, analizom i provjerom izvještaja, obavještenja i dokumentacije koje su nadzirana lica dužna da dostavljaju Komisiji u propisanim rokovima putem elektronskog prikupljanja informacija (EPI) ili na drugi način, praćenjem, prikupljanjem i provjerom dokumentacije dobijene od učesnika na tržištu hartija od vrijednosti na poseban zahtjev Komisije, svakodnevnim praćenjem trgovanja hartijama od vrijednosti na berzi u realnom vremenu putem nadzorne stanice i analizom aktiviranih signala, kao i praćenjem, prikupljanjem i provjerom podataka i saznanja iz drugih izvora²⁸. Redovan nadzor vrši se nad ovlašćenim učesnicima na tržištu hartija od vrijednosti u skladu sa posebnim planom redovnog nadzora, za svaku godinu, koji usvaja Komisija²⁹, a vanredan nadzor vrši se na osnovu indicija o mogućem kršenju zakona i drugih propisa³⁰, a po sopstvenoj inicijativi Komisije, na zahtjev nadležnog državnog organa ili stranog regulatornog organa ili po prijavi drugih lica (vlasnika hartija od vrijednosti, potencijalnih investitora u hartije od vrijednosti, učesnika na tržištu hartija od vrijednosti i sl.), uključujući i anonimne prijave³¹.

S obzirom na način provođenja, nadzor može da bude posredan i neposredan; posredan nadzor provodi se u sjedištu Komisije prikupljanjem, pregledom, analizom i provjerom izvještaja, obavještenja, dokumentacije i podataka; neposredan nadzor provodi se u prostorijama nadziranog lica ili pravnog lica s kojim je nadzirano lice direktno ili indirektno, povezano poslovno, upravljački ili kapitalom, uzimanjem izjava i izjašnjenja i uvidom u poslovnu dokumentaciju i isprave, poslovne knjige, registre i evidencije bez obzira na to da li se vode u materijalnom ili elektronskom obliku, te elektronska i druga sredstva komunikacije instalirana kod nadziranog lica, kao i uzimanjem izjava i izjašnjenja u sjedištu Komisije³².

²⁴ Član 2. stav 1. Pravilnika o nadzoru.

²⁵ Član 2. st. 2. i 3. Pravilnika o nadzoru.

²⁶ Član 7. stav 1. Pravilnika o nadzoru.

²⁷ Član 7. stav 2. Pravilnika o nadzoru.

²⁸ Član 9. stav 1. Pravilnika o nadzoru.

²⁹ Član 7. stav 3. Pravilnika o nadzoru.

³⁰ Član 7. stav 4. Pravilnika o nadzoru.

³¹ Član 4. stav 1. Pravilnika o nadzoru.

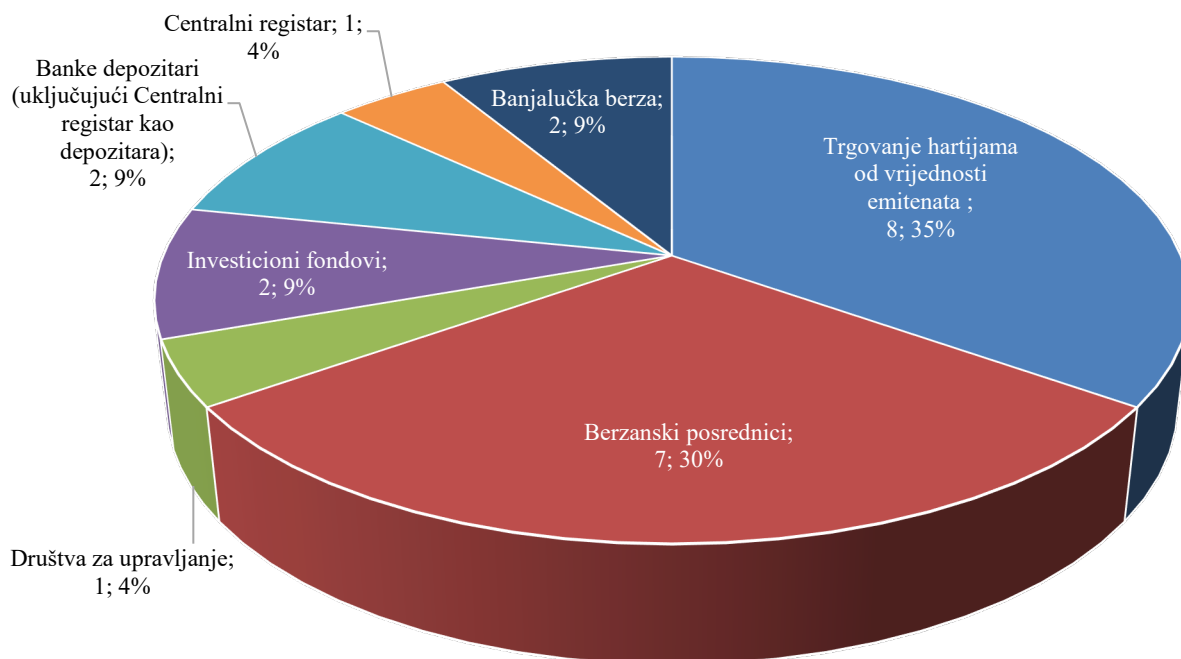
³² Član 7. st. 5. do 7. Pravilnika o nadzoru.

U obavljanju nadzornih ovlaštenja, Komisija je u toku 2021. godine sprovela kontinuirani nadzor nad trgovanjem akcijama osam emitenata, te kontinuirani nadzor poslovanja svih ovlašćenih učesnika na tržištu hartija od vrijednosti u 2020. godini, kao i kontinuirani nadzor poslovanja svih ovlašćenih učesnika na tržištu hartija od vrijednosti u prvom polugodištu 2021. godine.

U toku 2021. godine okončana su dva postupaka redovnog nadzora koji su pokrenuti u 2020. godini, i to jedan nadzor nad Banjalučkom berzom hartija od vrijednosti u dijelu koji se odnosi na uvrštavanje hartija od vrijednosti emitenata na pojedine segmente tržišta i jedan nadzor nad društvom za upravljanje investicionim fondovima u dijelu koji se odnosi na sadržinu internet stranice društva za upravljanje. U toku izvještajnog perioda pokrenuta su i okončana dva redovna nadzora nad dva brokersko dilerska društva u dijelu poštovanja obaveza prilikom obavljanja dilerskih poslova, te jedan nadzor nad Centralnim registrom hartija od vrijednosti i pet nadzora nad brokersko dilerskim društvima u dijelu poštovanja zakonskih i podzakonskih propisa u cilju sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma. Takođe, u toku izvještajnog perioda pokrenut je i okončan jedan postupak redovnog nadzora nad Banjalučkom berzom hartija od vrijednosti u dijelu poštovanja Pravila Banjalučke berze i drugih internih akata u dijelu koji se odnosi na berzanski nadzor. Tokom 2021. godine sprovedni redovni nadzori i nad Centralnim registrom hartija od vrijednosti i Novom bankom a.d. Banja Luka kao bankama depozitarima investicionih fondova, a u dijelu koji se odnosi na obezbjeđenje da su troškovi koje plaća fond u skladu sa uslovima iz prospekta ili statuta fonda, odredbama Zakona o investicionim fondovima i podzakonskim aktima.

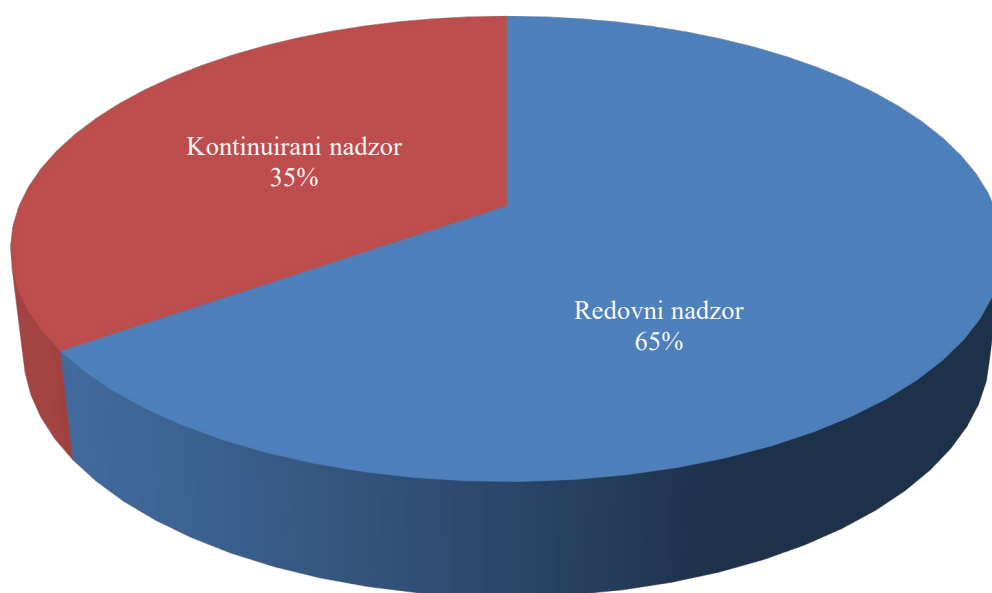
Predmet nadzora/učesnici na tržištu	Broj nadzora
Trgovanje hartijama od vrijednosti emitenata	8
Berzanski posrednici	7
Društva za upravljanje	1
Investicioni fondovi	2
Kastodi banke	-
Banke depozitari (uključujući Centralni registar kao depozitara)	2
Centralni registar	1
Banjalučka berza	2
UKUPNO	23

Tabela 16. Nadzorne aktivnosti prema predmetu nadzora/učesnicima na tržištu u 2021. godini

Slika 2. Nadzorne aktivnosti prema učesnicima na tržištu u 2021. godini

Prema vrsti nadzora, u toku 2021. godine vođeno je osam kontinuiranih i petnaest redovnih nadzora.

Slika 3. Nadzorne aktivnosti prema vrsti nadzora u 2021. godini

Kada utvrdi nezakonitosti i nepravilnosti kojima se ugrožava funkcionisanje tržišta kapitala u cjelini, položaj pojedinih učesnika na tržištu kapitala ili postoji mogućnost nanošenja značajnije štete, Komisija je Zakonom o tržištu ovlašćena na preduzimanje neke od propisanih nadzornih mjera³³. U slučaju utvrđenih nezakonitosti i nepravilnosti Komisija rješenjem nalaže preduzimanje radnji koje doprinose uspostavljanju zakonitosti i usklađivanju rada sa zakonima i drugim propisima, odnosno izriče odgovarajuću mjeru propisanu Zakonom

³³ Član 266. Zakona o tržištu;

o tržištu i drugim zakonima³⁴, a u slučajevima kršenja propisa ili u slučajevima kada je neizvjestan nastavak poslovanja nadziranog lica, rješenjem Komisije mogu se naložiti određene posebne mjere³⁵.

Komisija u toku 2021. godine nije izricala mjere u okviru svojih ovlaštenja iz člana 266. i 267. Zakona o tržištu hartija od vrijednosti, dok je u jednom slučaju, u skladu sa članom 265. Zakona o tržištu hartija od vrijednosti, naložila jednom brokersko dilerskom društvu otklanjanje nepravilnosti i nezakonitosti utvrđenih u postupku redovnog nadzora u dijelu poštovanja zakonskih i podzakonskih propisa u cilju sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma, te je u dva slučaja podnesen zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka zbog kršenja odredbi člana 274. Zakona o tržištu hartija od vrijednosti.

X EDUKACIJA

Prisustvom seminarima, konferencijama i okruglim stolovima izvršena je dalja edukacija i specijalizacija članova i stručnih saradnika Komisije po pojedinim oblastima.

R. br.	Aktivnost	Teme	Organizator	Predavač
1.	Online radionica "Procjena rizika od pranja novca i finansiranja terorizma u Bosni i Hercegovini za period 2018-2022. godina", 22, 25. i 26. 01.2021.	- Procjena prijetnje od pranja novca u BiH - Procjena ranjivosti od pranja novca u BiH - Procjena ranjivosti sektora tržišta hartija od vrijednosti/papira od vrijednosti od pranja novca - Provedba međunarodnih restriktivnih mjera Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda u borbi protiv terorizma i finansiranja terorizma	Ministarstvo sigurnosti BiH	Borislav Čvoro Dejana Sladoje Venka Zorić Sara Savanović Edin Jahić
2.	Nastavak programa 'EU Scheme for Young Professionals in BiH' - Regionalna razmjena WB6 – Republika Srbija (online) u periodu od 19.04.-23.04.2021.	Različite teme iz procesa EU integracija	Evropska Unija, British Council u Bosni i Hercegovini i Srbiji, Vlada Republike Srbije	predstavnici Delegacije EU u Srbiji, Delegacije EU u BiH i Vlade Republike Srbije
3.	Nastavak programa 'EU Scheme for	Različite teme iz procesa EU integracija	Evropska Unija, British Council u	predstavnici Vlade HNK, Vlade ZHK i

³⁴ Član 265. stav 2. Zakona o tržištu.

³⁵ Član 267. stav 1. Zakona o tržištu.

	Young Professionals in BiH` - Razmjena unutar Bosne i Hercegovine u periodu od 23.05.-04.06.2021.		Bosni i Hercegovini, Vlada HNK, Vlada ZHK i Vlada Kantona 10	Vlade Kantona 10
4.	Nastavak programa `EU Scheme for Young Professionals in BiH`, u periodu 14. - 17.09.2021.	Različite teme iz procesa EU integracija	Evropska Unija, British Council u Bosni i Hercegovini	Predstavnici BC u Bosni i Hercegovini Denisa Sarajlić Una Bejtović
	Online (MS Teams), 29.09.2021.	Regionalna radionica o regulaciji kripto imovine i FinTech – Poglavlje 24: Pravda, sloboda i sigurnost	„Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit“ (GIZ) GmbH, Montenegro	Linardo Martinčević, savjetnik u Uredu guvernera i Fintech koordinator, Hrvatska narodna banka Filip Šaravanja, Fintech koordinator, Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga Sandra Opačić, voditeljica Odjela za usklađivanje nacionalnih propisa, Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga
5.	Online konferencija, 11.11.2021.	„Zelene javne nabavke: Preporuke za uključivanje zelenih kriterija u postupke javnih nabavki u Bosni i Hercegovini“ - Pregled situacije u Bosni i Hercegovini i prezentacija izvještaja <i>“Preporuke za uključivanje zelenih kriterija u javnim nabavkama u Bosni i Hercegovini”</i> - Transponiranje EU politika u oblasti zelenih javnih nabavki u lokalno zakonodavstvo: Zahtjevi i prilike	UNDP u Bosni i Hercegovini	Dražen Vidaković, Konsultant za zelene javne nabavke Amira Lazović, šefica Odsjeka za interno tržište, Direkcija za evropske integracije Vijeća ministara BiH Sašo Matas, Direktor Direkcije za javne nabavke, Ministarstvo za javnu upravu Republike Slovenije
6.	Webinar On line putem Cisco Webex aplikacije 18.11.2021. - 19.11.2021	„Procjena rizika od pranja novca i finansiranje terorizma u Bosni i Hercegovini“ „Nove tipologije pranje	- Ministarstvo sigurnosti BiH - Komisija za hartije od vrijednosti RS	Edin Jahić Sara Savanović Aleksandar Petković

		novca i FTA od značaja za računovođe koji obavljaju profesionalnu djelatnost“	- MUP Srbije	
7.	Webinar 10.12.2021.	Primjene zakonskih i podzakonskih propisa o SPN/FTA	- KHOV RS - Agencija za osiguranje - Agencija za bankarstvo	Edin Jahić Borislav Čvoro

Tabela 17. Pregled edukativnih aktivnosti Komisije u 2021. godini

Izlaganjem radova i putem kontakata se učesnicima na navedenim skupovima, predstavnici Komisije afirmisali su tržište hartija od vrijednosti Republike Srpske sa ciljem privlačenja stranih investitora kroz ovaj oblik investicionih ulaganja.